

Reservation till Kommunfullmäktige 25 mars 2010

Ärende 16, Motion om att minska köttkonsumtionen

Miljöpartiet motionerade 14 maj 2009 om att minska köttkonsumtionen i Tyresö. Maten i förskola, skola och gymnasiet spelar en viktig roll, då unga människor lär sig att uppskatta kost som är både hälsosam och ekologiskt hållbar. Vi föreslår;

- att minst en dag i veckan endast servera vegetarisk mat i Tyresös förskolor, grundskolor och gymnasieskolan.
- att attraktiva vegetariska alternativ finns tillgängliga varje dag.
- att all kökspersonal som är inblandade i tillagningen av mat erbjuds en kurs i vegetarisk matlagning.

Tyvärr avslår den borgerliga majoriteten motionens alla att-satser!

I Miljöpartiets motion om "Att satsa på skolmaten" som kommer direkt efter detta ärende, säger dock Barn- och utbildningsnämndens ordförande, tillika Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens ordförande, Hans Lindberg, att vegetariska alternativ ska finnas tillgängliga varje dag. Frågan är då varför den moderatledda majoriteten avslår andra att-satsen i denna motion som just handlar om det? Är det återigen frågan om att osynliggöra goda förslag från oppositionen och paketera om och göra förslagen och politiken till sin egen?

Bakgrund

Maten är en väsentlig fråga som griper in i de flesta områden – hälsa, miljö, klimat, välmående mm. När det gäller klimatfrågan – en av vår tids ödesfråga – har köttkonsumtionen en avsevärd påverkan på utsläppen. Enligt FN:s jordbruksorgan FAO står **köttproduktionen för en större andel av de globala växthusgasutsläppen än transportsektorn** (rapporten Lifestock's long shadow 2006). Stora utsläpp kommer från lustgas som bildas vid spridning av konstgödsel och metan från nötkreaturs matsmältning.

Köttproduktionen slukar dessutom enorma mängder vatten och åkermark. **Producerandet av ett kilo kött kräver ca 10 gånger mer resurser än producerandet av ett kilo växter, med motsvarande mängd protein.** Det stora behovet av mark leder till skövade regnskogar, till sojaproduktion som ofta blir djurfoder, resurser som istället skulle kunna föda människor.

Idag äts mer kött än vad som någonsin har konsumerats under mänsklighetens historia. Sedan 1950 har köttproduktionen femfaldigats, från 44 miljoner 1950 till över 250 miljoner ton idag. I slutrapporten "Att äta för en bättre miljö" slog Naturvårdsverket år 1997, fast att svenskarna i framtiden endast kan äta en fjärdedel av all den mat av kött, fågel och korv som idag konsumeras.

Förvaltningens och den borgerliga majoriteten bemötande av motionen

Miljöpartiet är mycket besviken på den moderatledda majoritetens bemötande av motionen och även Barn- och utbildningsförvaltningens svar på motionen. **Svaret andas mycket förutfattade meningar, okunskap och ovilja** till att på ett positivt sätt bidra till minskade utsläpp och mindre miljöpåverkan. Inte heller tycks man se vikten av att ge barn och ungdomar nyttigare mat och ett större ansvar. Man tittar varken bakåt eller framåt.

Låg kvalitet på skolmaten – högt svinn och mat som inte äts

Skolmaten i Tyresö håller varken särskilt hög klass eller är speciellt uppskattad av eleverna. Skolmatssvinnet har uppmärksammats en hel del i media. Även det faktum att Tyresö kommun fortsätter att köpa in danskt fläskkött, trots larm om djurmisshandel och vidriga förhållanden.

Elever slänger otroliga mängder mat, ju äldre eleverna blir desto mer mat hamnar i sophinken. Tallriksavskrapet i Tyresö kostar i genomsnitt 77 öre per elev och dag och enligt Mitt i Tyresö (8 september 2009) slängs mat för drygt 1 miljon kronor i Tyresö. Svinnet kostar inte bara pengar, utan belastar även miljön och klimatet.

Ytterligare en anmärkningsvärd och allvarlig uppgift är att en mycket stor andel elever ratar skolmaten helt och hållet! Att eleverna äter dåligt och i många fall inte alls, påverkar både hälsa och skolresultat. Det finns klara samband mellan kost och förmågan att uppfatta, bearbeta och minnas information.

I Barn- och utbildningsförvaltningens svar på motionen från 2009-08-25 står

”De flesta barn och ungdomar är inte vana vid, och tycker därför inte om vegetariska rätter.”

/.../ ”Barn- och utbildningsförvaltningen anser det olämpligt att ändra matsedeln till att en eller flera dagar per vecka uteslutande servera vegetarisk mat eller att ändra så att en av rätterna alltid är vegetarisk.”

/.../ ”Vi tror dessutom att eleverna skulle uppleva förslaget från Bylund, Nylinder och Åkesdotter som en försämring av matsedeln samt att deras föräldrar skulle tro att det har med besparingar att göra. Vårt mål i Tyresö kommun är att alla elever varje dag ska finna något i skolrestaurangen som de vill äta, så att det mår bra, kan växa och utvecklas samt orkar koncentrera sig under lektionerna och få förutsättningar för att prestera bra. Om det enbart skulle serveras vegetarisk mat en dag i veckan, så skulle det innebära att många elever inte skulle äta tillräckligt – eller i värsta fall inget alls – till lunchen denna dag.”

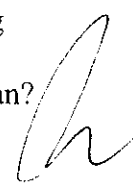
/.../ ”Att i detta läge plötsligt börja servera mer av maträtter som barnen inte tycker om anser vi inte är tillrådligt, även om den maten är nyttig och bättre för klimatet.”

Barn- och utbildningsförvaltningens yttrande över konsekvensanalys tillagningskök/mottagningskök i skolmåltidsverksamheten 2009-12-04

”Utvecklingen av skolmåltiderna är ett prioriterat arbetsområde inom barn- och utbildningsförvaltningen. Arbetet framöver ska styras av visionen att Tyresö kommun ska ha världens smartaste skolmat:

- Klimatsmart skolmat – vi har alltid klimataspekten med i alla val och beslut.
- Demokratismart skolmat – vi låter våra brukare eleverna vara delaktiga och ha inflytande i utvecklingsarbetet.
- Ekonomismart mat – vi använder resurserna på ett effektivt sätt.
- Mat som ger smarta elever – målet är mätta elever som ätit en näringsriktig lunch, elever som arbetar bättre lär sig mer.”

Om Barn- och utbildningsförvaltningen menar allvar med att Tyresö kommun ska ha ”världens smartaste skolmat” ska man också bifalla motionen! Ovanstående resonemang hänger inte i något perspektiv ihop med svaret på denna motion. Detta blir bara läpparnas bekännelse, eller är det så att man inte förstår sambandet med köttätande och klimatpåverkan?

I Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens ordförandeutlåtande 2009-12-17 står

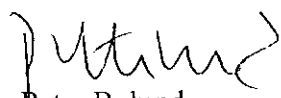
”Att bara servera vegetarisk mat ska avvisas med hänvisning till att valfrihet ska råda.”

Miljöpartiet undrar om Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden har tillfrågat eleverna om de skulle vilja att mer vegetarisk mat serverades, i perspektivet av ovanstående resonemang? I de senaste rapporterna får vi höra att den vegetariska mängden mat har ökat i Tyresös skolor, detta med anledning av att eleverna vill äta mer vegetariskt och efterfrågar detta.

För Miljöpartiet är denna motion i allra högsta grad realistisk. Under det senaste året har medvetenheten om köttkonsumtionens inverkan på klimat, naturresurser och folkhälsa ökat. Tyvärr kan vi dock än en gång konstatera att kunskapen och viljan hos det moderatledda politiska styret är mycket lågt i frågan om klimatarbetet. **Det räcker inte med att säga att miljö och klimat är viktiga frågor, man måste också aktivt agera!**

- Vi yrkar bifall till motionens alla att-satser

för Miljöpartiet de Gröna i Tyresö

Peter Bylund

Marie Åkesdotter

